

№ 27 (18) ПРО КОЗУ-ДЕРЕЗУ

Жил дед и баба. Была у них коза-дереза... Илгуння!..
Вот... послал дед Юлю ў поля пасти козу. Пáсла-пáсла – ўонить домоў. Переймаить* дед:

– Ну, коза-дереза, ти ела, ти пилá?

– Не, дедька, ня ела, ня пилá!

Беўла через мосток –

Хватила кляновый листок;

Беўла через канаўку –

Хватила водицки капку*!

Дед напарий* Юлю, напарий – и ў свет отправиў*!

[– А Юля это кто? – Ну дак... ўнучка.]

Ну, поўнала Люба ў поля. Накормила, напоила козу,
ўонить дамоў. Дед переймаить и спрашиваить:

– Ну, коза-дереза, ти ела, ти пилá?

– Не, дедька, ня ела, ня пилá!

Беўла через мосток –

Хватила кляновый листок;

Беўла через канаўку –

Хватила водицки капку!

Напарий, напарий Любу и ў свет отправиў!

Ну, поўнала Женя ў поля. Пáсла, кормила, старалася...
ўонить дамоў. Переймаить дед:

– Ну, коза, ти ела, ти пилá?

– Не, дедька, ня ела, ня пилá!

Беўла через канаўку –

Хватила водицки капку;

Беўла через мосток –

Хватила кляновый листок!

Напарий Женю и – отправиў ў свет!

Ну, поўнаў... Некому ўнать! Поўнаў дед сам. Накормий
козу, напоий козу. Ўонить дамоў. Зайшоў и переймаить:

– Ну, коза, ти ела, ти пилá?

– Не, дедька, ня ела, ня пилá!

Беўла через мосток –

Хватила кляновый листок;

Беўла через канаўку –

Хватила водицки капку!

Усэрьдиўсь дед, ўзяў ету козу уж... Схватиў ножика – резать!..

Несколько там резнаў – ножик зломаў. Пошёл ў кузьню* кувать. Коза убегла ў болото...

Там коза козлянилася и стала жить. Живёт, живёт. Дед козу не нашоў. Исаў, не нашоў. Жила, жила. Ну что ж, тогда там ей хатку сделали. И вот ина там и жила, растила своих козлянят. Пошла добывать сабе продукты, чтоб козлянят кормить. И приходит и ўсегда ўвóрить, што:

– Вы, ребятушки,
Вы, козлянтушки,
Отчынитесь*,
Отворитесь:
Поўны сиси молочка,
Поўны рожки творожка!

Ну, ей козлянты отложутся*, и всё ина з йим там и бывает, кормить йих, делает ўсё. Вот ина так раза два сходила. Придёт, опять так гóвóрить, что «отчынитесь, отворитесь, там, поўны сиси молочка, поўны рожки творожка». Козлянты ей отложутся, ўсё.

Подслухаў воўк ета ўсё. Приходит. Коза пошла за продуктами уже добывать где там ў лес. А воўк приходит [грубым голосом]:

– Вы, ребятушки,
Вы, козлянтушки,
Отчынитесь,
Отворитесь:
Поўны сиси молочка,
Поўны рожки творожка!

Козлянты еты и ўвóрють:

– Слышим, слышим: не маткин ўолос! Покажи лапы ў вокно!

Ён торьк! – чёрная лапа!

Ну, тоуда воўк что придумаў? Пошэў ў кузьню и на кузьняка ўвóрить:

– Скуй мне ўолос такéй, как у козы!

Ну, кузнец яму җолос скувáў. Он пошëў на мельницу,
увесь обкачáўся* ў муку, стаў белый, как коза. И приходить:

– Вы, ребятушки,
Вы, козлятушки,
Отчыннися,
Отворитися:
Поўны сиси молочка,
Поўны рожки твoroжка!

Ну... яны ўлядели-ўлядели:

– Покажи лапу ў вакно!

Ён показаў лапу ў вокно: ну, белый! Ўсë. Яны ўзяли
отчыннися яму. Ён ўзяў козлят етых поеў. Один где-то забиўся
ў шëлку там...

Ну. Приходить коза и җовóрить:

– Вы, ребятушки,
Вы, козлятушки,
Отчыннися,
Отворитися:
Поўны сиси молочка,
Поўны рожки твoroжка!

Никто ничоx не отчыннися... Вот тада ўзяла коза ўлезла
ў вакно, ўлезла ў вакно. И козляночек етот тада вылез, җде ён
забившись быў, к козы. Ну, что ж? Үоре козы!..

Ну, думаеть, что это всë ина знала, что это воўк
натворил. Ну, и стала делать помин по козлятам. Затопила
печку. Ў печку – кочарежку* туды. И зварила кутте*. И пошла
воўка звать поминать. Пришла к воўку и говорить:

– Ходи... Кто-то моих ўсих козлят де-то ти поеў, ти
што! Ходи! Ужо помянëм!

Воўк пришоў.

Ну, – җовóрить [коза], – разевай рот пошíрей! Я табе...
(А у ей ложка такая была, и кутте почёрнула.) Я табе счас
кутьтя...

Воўк разинуў рот, а ина ну – кочарежку красную
ўсунула! Ён яркотаў*, яркотаў... А тада... вышеў недалëк и
ўсë... И здырдиўсь*! Ўсë. Ўся моя сказка!

– [Внучка] А козлята?

– А?

– [Внучка] А козлята?

– Ну дык, козляток жа ён поеў! Яны ж остались козлянёнок с козой жить тада уже. А волк ўсё! Ўсё. Да.

– [Внучка] Жалко!

– Жалко, ага! Вот. Вот так.